

Säkrare björnjakt

Säkerare jakt

TILLSAMMANS SKA VI GÖRA BJÖRNJAKTEN SÄKRARE

Den svenska björnstammen växer. Antalet fällda björnar ökar och därmed tyvärr också skadskjutningarna. Många jägare kan för litet om björnen och försätter sig i situationer som de inte kan hantera. Björnen ställer mycket stora krav på den enskilde jägarens omdöme och skjutskicklighet. Skadskjutning är alltid oacceptabel, men när det gäller björn kan det dessutom bli mycket farligt för jägaren och även för allmänheten. Därför måste skadskjutning av björn undvikas till varje pris.

Svenska Jägareförbundet bedriver Projekt Säkrare Jakt i en strävan att göra en redan säker jakt ännu säkrare. Denna skrift handlar om hur vi gör björnjakten säkrare. Den vänder sig till alla björnjägare men även till övriga jägare i björnmarker.

Kom ihåg att björnjakten regleras årligen. Se till att ha aktuella bestämmelser inför jakten.

FÖRSTÅ DIG PÅ BJÖRNENS BETEENDE

Det skandinaviska björnprojektet har presenterat viktiga rön när det gäller björnens beteende, kunskaper man fått bland annat genom att utrusta björnar med GPS-sändare.

Björnen uppfattar människan som överlägsen. En frisk björn går inte till anfall mot en människa, inte ens om man hamnar för nära honor med ungar. En björn som blir trängd kan göra sken-anfall, nog så obehagliga, men egentligen för att skrämmas och inte för att döda.

I grunden är alltså björnen skygg för människor. Den har ett extremt bra väderkorn och känner även en försiktigt smygande jägare på minst 250 meters håll, om det inte är rak motvind.

Björnens normala reaktion på en människa som närmar sig är att ta skydd. Det gör den mycket skickligt. De flesta björnmöten märks aldrig. Att över huvud taget få syn på en björn i naturen är alltså en sällsynhet.

En björn som står på två ben gör det för att få överblick. I det läget attackerar den aldrig.

JAKTEN OCH HUNDEN

De allra flesta olyckor och dödsfall som har inträffat i samband med björnjakt på senare år har orsakats av jakthundar. Risken för problem finns inte enbart vid björnjakt. Hunden kan ju stöta på björn även om du jagar älg eller småvilt. Även hundar som normalt inte jagar björn kan provocera fram anfall, till exempel vid ett kadaver. Ett annat kritiskt

läge är när hundföraren närmar sig ståndskallet och hunden känner förarstöd. Då kan den bli övermodig och provocera fram ett snabbt anfall från björnen. Om hunden då springer mot sin ägare, blir resultatet en snabbt uppdykande, aggressiv björn som visar upp sin mest svårträffade skottvinkel. Därför måste du vara extra försiktig med din hund när du befinner dig i björntrakter, oavsett vad du jagar.

Se upp litet extra i tät skog eller buskage där du inte tydligt kan se vare sig hund eller villebråd. Ser du hunden men ingen älg? Det kan bero på att den skäller på en björn. Märker du att din hund betar sig

konstigt och kanske söker kontakt eller förarstöd, koppla den och avlägsna dig från platsen. Håll undan och avvakta.

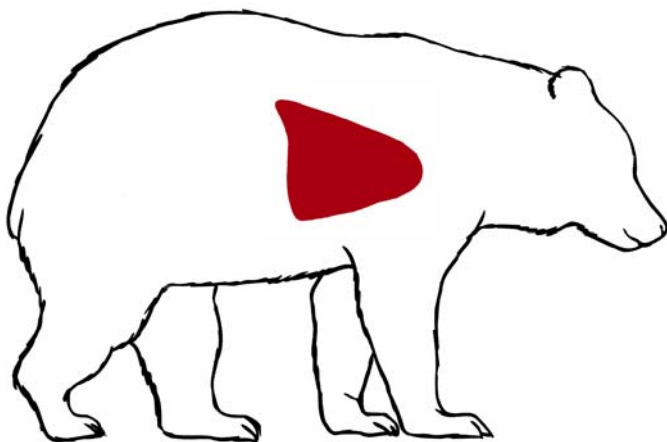
Var uppmärksam på ovanliga lukter och ljud. Hör du irriterade korpar? Känner du lukten av skämt kött? Finns räntor av tidigare skjutna älgar i området? Låt dig inte överraskas av en björn som försvarar sitt byte.

SKJUTA PÅ BJÖRN

Björnen ska alltid påskjutas med rena sidskott. Maximala avståndet bör vara 80 m och du ska använda stöd. Skjut första skottet rakt mot sidan inom lungområdet. Repetera omedelbart in en ny patron och skjut fler skott så länge björnen inte går omkull.

Är björnen närmare än 40 m ska du inte skjuta om du inte är absolut säker på att träffa rätt. En skadskjutning kan göra att björnen går till angrepp mot dig, och det går snabbt. Den är över dig inom tre sekunder.

Ett vapen i handen är ingen trygghet vid en direkt konfrontation med en björn. Du måste träffa den i hjärnan, som inte är mycket större än en tennisboll, och som studsar rakt emot dig i 45 km/h. Björnens bröstorg skyddas av kraftiga bogar. En träff här resulterar garanterat i skadskjutning och svåra eftersök. Om du ändå måste skjuta i denna position, håll högt och sikta mot öronen och grovhalsen. Skjut aldrig någonsin sådana skott som förstaskott.

EFTERSÖK

Samma lagstiftning gäller som när man jagar älg. Inträffar en skadskjutning ska en hund som är särskilt tränad i att spåra skadat vilt finnas på plats inom två timmar. Förfogar inte jaktlaget över en egen "björnhund", ska man före jakten ha kontaktat eftersöksekipage som kan ställa upp och hjälpa till om olyckan skulle vara framme.

Jaktledaren har ansvaret för att organisera eftersöket.

Jägareförbundet håller eftersöksutbildning på björn. Utbildningen innehåller skottplatsundersökning, hundtest, spårning med flera olika prov samt skytte.

ÖVNINGSSKJUTNING OCH BJÖRNPASSET

Den individuella skjutskickligheten är viktigare än någonsin när det gäller björnjakt. Det är starkt rekommendabelt att tillbringa några pass på skjutbanan, helst med instruktörshjälp för att säkra korrekt beteende. Vapnet ska vara ett kulvapen av klass 1, väl anpassat och inskjutet, försett med korrekt monterat kikarsikte, alternativt öppna riktmedel eller rödpunktssikte.

Jägareförbundets björnjaktsutbildning innehåller bland annat "Björnpasset" som är ett frivilligt skytteprov. Jaktlaget bör bestämma

att proven i Björnpasset ska avläggas årligen. Skyttet är individuellt och syftar egentligen till att tydliggöra behovet av en ren sidträff på första skottet.

Provet går ut på att skjuta fyra skott i snabb följd, dels med stöd på sidofigur (på 80 respektive 40 meter), dels fristående utan stöd mot frontfigur. Detta tydliggör de situationer jägaren normalt hamnar i – dels den rekommenderade påskjutningen mot sidan när björnen står still, dels en hotfull situation där man uppfattar det som om björnen går till angrepp och där snabbhet är av yttersta vikt. Godkänt innebär att samtliga skott träffar inom det rekommenderade träffområdet inom det tillåtna tidsintervallet.

ANVÄND DITT OMDÖME

Sist men inte minst gäller det att inse sina begränsningar och ta med dem ut i skogen:

- att björnen ska stå still när du skjuter och vänder sidan mot dig, så att du kan åstadkomma en dödande lungträff på första skottet
- att du inte skjuter på längre avstånd än att du säkert träffar
- att du alltid använder stöd
- att du avstår från att skjuta om det inte känns helt säkert att skottet blir bra.

Så bidrar du till en säkrare björnjakt.

Svenska Jägareförbundet
Säkrare jakt

Öster Malma, SE-611 91 Nyköping
Telefon: 0155-24 62 00 www.jagareforbundet.se